

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

17 серпня 2017 р.

Київ

№ 513-р

Про результати розгляду
справи про концентрацію

(1) Антимонопольний комітет України, розглянувши справу № 24-25/8-17-ЕК про концентрацію у вигляді набуття контролю компанією «Bayer Aktiengesellschaft» (м. Леверкузен, Німеччина) над компанією «Monsanto Company» (м. Вілмінгтон, США),

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

(2) Концентрація полягає у приєднанні компанії «Monsanto Company» до компанії «KWA Investment Co.» (м. Вілмінгтон, штат Делавер, США), яка є дочірньою компанією «Bayer AG». У результаті приєднання існування компанії «KWA Investment Co.» буде припинене, а компанія «Monsanto Company» далі існуватиме як дочірня компанія «Bayer AG».

2. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ

(3) Відповідно до пункту 1 частини другої статті 22 Закону України «Про захист економічної конкуренції» концентрацією визнається, зокрема, злиття суб'єктів господарювання або приєднання одного суб'єкта господарювання до іншого. Отже, заявлені дії, відповідно до вказаної статті, є концентрацією.

(4) Відповідні вартісні показники учасників концентрації, з урахуванням відносин контролю, за підсумками останнього фінансового звітного року, що передував року подання заяви, перевищують порогові значення, визначені частиною першою статті 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. УЧАСНИКИ КОНЦЕНТРАЦІЇ

(5) Компанія «Bayer Aktiengesellschaft» (Група Bayer) та компанія «Monsanto Company» (Група Monsanto).

4. ПРОЦЕДУРНІ ДІЇ

(6) До Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) надійшла заява уповноважених представників компаній «Bayer Aktiengesellschaft» та «Monsanto Company» від 31.01.2017 № 1384 (зарєєстрована в Комітеті 01.02.2017 за № 15-01/43-ЕКк) про надання дозволу компанії «Bayer Aktiengesellschaft» на набуття контролю над компанією «Monsanto Company».

(7) Розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 17.03.2017 № 02/55-р розпочато розгляд справи № 24-25/8-17-ЕК про

концентрацію у зв'язку з виявленням у поданих матеріалах підстав для заборони концентрації.

- (8) Під час розгляду справи були опитані:
- (9) учасники ринків насіння огірків та гербіцидів, а саме: суб'єкти господарювання, що є конкурентами учасників концентрації, споживачі та дистриб'ютори насіння огірків та гербіцидів в Україні;
- (10) Міністерство аграрної політики та продовольства України;
- (11) 23 березня 2017 року на офіційному сайті Комітету було розміщено повідомлення про розгляд справи про концентрацію на ринках засобів захисту рослин (гербіцидів), насіння овочів (олійного ріпаку, капусти, моркви, огірків, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів та кавуна).
- (12) Лист від 15.08.2017 № 1716 (zareestrovaniy у Комітеті 16.08.2017 за № 8-01/698-кі) уповноважених представників учасників концентрації про взяття зобов'язань, що усуватимуть можливий негативний вплив концентрації на конкуренцію на ринках засобів захисту рослин та насіння сільськогосподарських культур та овочів.

5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ КОНЦЕНТРАЦІЇ

- (13) За інформацією заявника:
- (14) компанія «Bayer Aktiengesellschaft» є материнською компанією та здійснює діяльність з управління корпоративними правами та визначає загальний напрям розвитку суб'єктів господарювання, пов'язаних з нею відносинами контролю, які разом утворюють Групу Bayer, що здійснює діяльність з розвитку, дослідження, виробництва та реалізації: рецептурних лікарських препаратів, насіння сільськогосподарських культур; насіння овочів та засобів захисту рослин;
- (15) на території України Група Bayer здійснює діяльність через суб'єктів господарювання – резидента та нерезидента України, які здійснюють діяльність у галузях: фармацевтики, безрецептурних препаратів, сільського господарства та здоров'я тварин. На задіяних ринках Група Bayer здійснює діяльність з реалізації: засобів захисту рослин, насіння сільськогосподарських культур, насіння овочів;
- (16) компанія «Monsanto Company» є материнською компанією, яка здійснює діяльність із управління корпоративними правами суб'єктів господарювання, пов'язаних з нею відносинами контролю, та здійснює діяльність із виробництва гермоплазми для насіння сільськогосподарських культур та насіння овочів; виробництва та реалізації різноманітного насіння; розробки біотехнологічної продукції; виробництва хімічних гербіцидів та не здійснює господарської діяльності на території України;
- (17) компанія «Monsanto Company» разом із суб'єктами господарювання – резидентами та нерезидентами України, пов'язаними відносинами контролю, утворює Групу компаній Monsanto (далі – Група Monsanto);
- (18) Група Monsanto здійснює діяльність у сфері хімічної промисловості та сільськогосподарських біотехнологій;
- (19) на території України Група Monsanto здійснює діяльність через суб'єктів господарювання – резидентів та нерезидентів України, які здійснюють діяльність з реалізації: насіння кукурудзи для сівби, насіння овочів та засобів захисту рослин та насіння олійного ріпаку для сівби;

6. РИНКИ, НА ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ КОНЦЕНТРАЦІЯ

Під час розгляду справи встановлено:

- (20) Групи Bayer і Monsanto здійснюють діяльність на території України з реалізації засобів захисту рослин, а саме: гербіцидів (селективних та неселективних) олійного ріпаку (для сівби), капусти, моркви, огірків, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів та кавуна.
- (21) Отже, задіяними товарними ринками в заявленій концентрації є загальнодержавні ринки:
- (22) насіння сільськогосподарських культур та овочів: олійного ріпаку (для сівби), капусти, моркви, огірків, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів та кавуна;
- (23) хімічних засобів захисту рослин (пестицидів) – гербіцидів (селективних, неселективних).

6.1. ОПИС РИНКІВ НАСІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ТА ОВОЧІВ: ОЛІЙНОГО РІПАКУ (для сівби), КАПУСТИ, МОРКВИ, БАКЛАЖАНІВ, САЛАТУ ЛАТУК, ЦИБУЛІ, ПЕРЦЮ, КАБАЧКІВ, ТОМАТІВ, КАВУНА ТА ОГІРКІВ

- (24) За інформацією заявників:
- (25) насіння різних видів овочевих культур не є взаємозамінним, оскільки їх покупці вирощують різні культури для конкретних цілей чи задоволення конкретних потреб. Водночас насіння одного й того ж сорту (культури), яке пропонується різними учасниками ринку, є більш-менш ідентичним. Хоча різне гібридне насіння та сорт в межах однієї культури можуть мати різні характеристики/потреби в лікуванні, вони мають аналогічну мету призначення та кінцевих споживачів;
- (26) більшість компаній, що реалізують насіння, пропонують широкий асортимент сортів насіння різних культур, що мають аналогічні посівні умови та врожайність з насінням, яке пропонують Група Bayer та Група Monsanto в Україні;
- (27) сукупні частки учасників концентрації на ринках олійного ріпаку (для сівби), капусти, моркви, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів та кавуна за підсумками 2014-2015 років та за підсумками трьох кварталів 2016 року не перевищують 15 відсотків щодо кожного ринку та в кожному році окремо, крім ринку насіння огірків. Отже, здійснення концентрації на вказаних ринках не призведе до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на товарних ринках України;
- (28) сукупна частка учасників концентрації на ринку насіння огірків за підсумками 2014 року та III кварталу 2016 року перевищує 35 відсотків, у зв'язку з чим наведено детальне дослідження такого ринку.

6.1.1. РИНОК НАСІННЯ ОГІРКІВ: РИНКОВІ ЧАСТКИ УЧАСНИКІВ КОНЦЕНТРАЦІЇ ТА РІВЕНЬ КОНЦЕНТРАЦІЇ НА ЗАЗНАЧЕНОМУ РИНКУ

- (29) Огірок – широко культивований вид одомашнених овочів родини гарбузових, що зростає на повзучій лозі, корінням у землі, та росте на підпорі або інших підтримуючих конструкціях, обмотуючи їх тонкими спіралеподібними завитками.
- (30) Кінцеві споживачі часто мають особливі вимоги щодо якості, розміру, сорту, потенційної врожайності та інших характеристик овочів, які вони придбають. Виходячи з цього насіння огірків може мати різні характеристики та виражені властивості (наприклад, різний зовнішній вигляд вирощеного овочу, консистенцію, наявність/відсутність насіння у плоді, середовище вирощування, в якому огірки зростають найбільш ефективно, цільове використання вирощеного овочу (для свіжого ринку або для переробки). Усі ці фактори впливають на взаємозамінність різних типів насіння огірків з точки зору попиту.

- (31) Залежно від середовища вирощування насіння огірків сегментують на насіння для вирощування: у відкритому ґрунті, в утепленому ґрунті та в опалювальних теплицях.
- (32) Існують три основні сорти огірків: огірки-слайсери, корнішони та партенокарпічні і на їх основі виведено ще цілу низку сортів.
- (33) Опитані споживачі, дистриб'ютори та конкуренти стосовно сегментації ринку насіння огірків, по-різному розподіляють цей ринок на сегменти, однак майже всі зазначили, що доцільним є поділ ринків залежно від середовища вирощування.
- (34) Проте, при вирощуванні огірків виробники сільськогосподарської продукції можуть комбінувати відкритий ґрунт, утеплений ґрунт, опалювальні теплиці. Вибір середовища вирощування багато в чому залежить від природних умов, типів, сезонності використання інфраструктури і найму робітників.
- (35) Отже, насіння огірків може бути вирощене в будь-якому середовищі за умови дотримання необхідної базової температури, рівня вологості, світла і поживних речовин, можлива значна зміна вартості врожаю якщо сорт вирощений в іншому середовищі, ніж призначеному для нього.
- (36) В Україні діяльність Групи Байер зосереджена на реалізації насіння огірків для вирощування у відкритому ґрунті.
- (37) Група Monsanto здійснює реалізацію насіння огірків як для вирощування у відкритому ґрунті, так і в утепленому ґрунті і парниках. Однак більша частина реалізації зосереджена на реалізації насіння огірків в утепленому ґрунті і парниках.
- (38) За інформацією заявників:
- (39) основними конкурентами учасників концентрації на загальнодержавному ринку насіння огірків є: товариства з обмеженою відповідальністю «БЕЙО Україна» (далі – ТОВ «БЕЙО Україна»), «СИНГЕНТА» (далі – ТОВ «СИНГЕНТА») (обидва – м. Київ, Україна), «РІЙК ЦВААН Україна» (далі – ТОВ «РІЙК ЦВААН Україна») (с. Мала Олександрівка, Бориспільський р-н, Київська обл., Україна), «СВИТЯЗЬ» (далі – ТОВ «СВИТЯЗЬ») (м. Львів, Україна), компанія «Vilmorin SA» (Франція) та приватне акціонерне товариство «АГРІМАТКО-Україна» (далі – ПрАТ «АГРІМАТКО-Україна») (м. Вишневе, Київська обл., Україна).

6.1.2. ЩОДО КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ НАСІННЯ ОГІРКІВ

- (40) За інформацією заявників:
- (41) насіння огірків, яке реалізують учасники ринку в Україні, є більш-менш порівнюваним. Хоча різні типи насіння огірків можуть мати різні характеристики виражені властивості, вони можуть бути легко взаємозамінними з насінням, яке пропонують інші гравці на ринку;
- (42) насіння огірків, яке реалізують Група Байер і Група Monsanto та інші міжнародні компанії – гравці на ринку, не має специфічних особливостей. Таке насіння може бути взаємозамінним з насінням, яке пропонують інші виробники.
- (43) В Україні Група Байер реалізовує насіння огірків різним споживачам, яких можна розділити на дві значні групи:
- (44) першу групу становлять виробники овочів, які придбають насіння огірків для власного використання або з метою вирощування для третіх осіб;
- (45) другу групу становлять незалежні дистриб'ютори та дилери, які придбають насіння для його подальшої реалізації кінцевим споживачам;
- (46) *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*
- (47) Український ринок реалізації насіння огірків є імпортозалежним, оскільки функціонує здебільшого за рахунок імпорту, який здійснює велика кількість міжнародних компаній. Незважаючи на це, насіння огірків, яке пропонують

українські виробники, може бути взаємозамінним з насінням, яке пропонують міжнародні насіннєві компанії.

(48) Приклади успішних українських виробників насіння:

(49) «Інститут овочівництва і баштанництва Національної Академії Аграрних Наук України» (с-ще Селекційне, Харківська обл., Україна) та приватне підприємство «АДА-СЕРВІС» (Прилуцький р-н, Чернігівська обл., Україна), які пропонують різні сорти насіння огірків для різних середовищ вирощування, що можуть бути взаємозамінними з насінням огірків, яке реалізують учасники концентрації.

(50) Галузь насінництва значною мірою базується на дослідженнях. Науково-дослідна діяльність відіграє важливу роль у цій сфері, оскільки компанії – виробники насіння постійно здійснюють селекцію нових сортів. Сорти, які мають найкращі характеристики, обираються для реєстрації. Після реєстрації фермерам надаються постійна підтримка й агрономічні поради для того, щоб забезпечити найкращу продуктивність.

(51) Група Monsanto здійснює поточну діяльність з випробувань в Україні для розробки й оцінки нових сортів насіння, пропонуючи та задовольняючи потреби споживачів та ринку, включно з вимогою покращеної врожайності, якості плодів, толерантністю до захворювань та низьких температур;

(52) спеціально для насіння овочів Група Monsanto зосереджена на поліпшенні як садивних, так і споживчих переваг, таких як стійкість до захворювань, підживлення, смак і аромат;

(53) для отримання конкурентних переваг компанії – виробники насіння огірків, такі як Група Bayer та Група Monsanto, постійно зосереджуються на розробці нової продукції;

(54) нові сорти насіння учасники концентрації випускають щорічно. Показник заміщення є різним для кожного овочу, але Група Bayer, для прикладу, випускає, в середньому, до 10 нових сортів овочів щороку. Очікувана комерційна тривалість попиту на сорт становить близько п'яти років. Саме з цієї причини частки на ринку реалізації насіння огірків можуть бути досить нестабільними. Певний сорт, що був дуже добре прийнятий споживачами одного року, може бути замінений на менш конкурентоспроможний сорт, порівняно з останньою пропозицією конкурента;

(55) конкуренція відбувається заново майже щороку, оскільки виробники починають реалізовувати по суті новий продукт, і дистриб'ютори можуть порівняти його вже з наявними варіантами за критеріями, встановленими кінцевими споживачами. Нові сорти можуть становити велику частку продажів протягом короткого періоду часу. Проте, якщо інші селекціонери спостерігатимуть цю прибуткову можливість, вони спрямують зусилля на розробку наступного покоління насіння, щоб «вирівняти» структуру ринку. Отже, частки на ринку реалізації насіння огірків можуть істотно коливатися в середньостроковий період часу (від трьох до п'яти років).

(56) Здійснення діяльності з реалізації насіння не є спеціалізованим і в основному залежить від різних рекламних засобів, спрямованих на підтримку прихильності до свого бренду та/або підвищення обізнаності споживачів про нові продукти, і не залежить від науково-дослідної діяльності. Група Bayer та Група Monsanto не є винятком і також виділяють кошти на різні рекламні засоби, зокрема друковані видання, Інтернет та інші;

(57) лідируючі гравці на ринку в Україні та в світі (наприклад, компанії «Syngenta», «Rijk Zwaan», «Limagrin») постійно конкурують для збільшення ринкової частки не лише між собою, але й зазнають жорсткого конкурентного тиску від значної кількості менших гравців на ринку. Такі «невеликі гравці» пропонують асортимент продукції, що є аналогічним з асортиментом продукції учасників концентрації, але за нижчою ціною (особливо це стосується насіння національних виробників),

орієнтуючись в основному на кінцевих споживачів, для яких ключовим фактором при виборі продукції є її ціна. Менші гравці на ринку часто реалізують свою продукцію за привабливими цінами, за рахунок чого здійснюють конкурентний тиск на більших конкурентів. Якщо будь-який з виробників спробує підвищити ціну чи запропонує гірші умови споживачам, інші конкуренти зможуть з легкістю замінити його продукцію у тому ж ціновому та якісному сегменті.

- (58) Опитані учасники ринку: дистриб'ютори, конкуренти, споживачі підтвердили існування значної конкуренції на ринку насіння огірків.
- (59) Отже, наявність значної кількості виробників насіння огірків (як іноземних, так і вітчизняних), їх активна рекламна діяльність, постійна розробка нових сортів насіння, у результаті чого конкуренція відбувається заново в середньостроковій перспективі (3 – 4 роки) свідчить про існування конкуренції на ринку насіння огірків.

6.1.3. ВРІВНОВАЖУВАЛЬНІ ЧИННИКИ

- (60) За інформацією заявників:
- (61) переважна частина продажів на ринку – це реалізація насіння огірків незалежним дистриб'юторам і дилерам;
- (62) дистриб'ютори та дилери можуть розглядатися як обізнані покупці, яким добре відомо про різні джерела поставок, які доступні на ринку і, таким чином, мають істотний врівноважувальний вплив на задіяних ринках в Україні. Вони можуть легко переключитися на альтернативне джерело поставки насіння огірків, оскільки існує велика кількість гравців на ринку, які пропонують широкі можливості для вибору між постачальниками.
- (63) *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*
- (64) Однак опитані дистриб'ютори зазначили, що не можуть впливати на продавців.
- (65) Отже, влада покупця на ринку насіння огірків є незначною та не може суттєво впливати на діяльність продавця.

6.1.4. ОПИС ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ВСТУП НА РИНОК НАСІННЯ ОГІРКІВ

За інформацією заявників:

- (66) До сортів насіння застосовуються певні адміністративні вимоги, оскільки вони є об'єктом обов'язкової державної реєстрації, що вимагає подання різних документів, зразків, а також проведення випробувань;
- (67) відповідно до чинного законодавства реєстрацію сортів здійснює Міністерство аграрної політики України. Інститут експертизи сортів рослин уповноважений координувати всі види експертиз та випробувань, необхідних для процесу реєстрації.
- (68) В Україні процедура реєстрації сортів рослин займає 2 – 3 роки і складається з таких етапів: подання матеріалів заявки; проведення формальної та кваліфікаційної експертизи; подання зразків; платежі; публікація у Національному реєстрі та видача відповідних документів (тобто, свідоцтва про авторство на сорт рослин, свідоцтва про реєстрацію та патент). При цьому понесені у зв'язку із цим витрати зазвичай обмежені, оскільки наукове дослідження та розробка нових сортів для українського ринку здійснюються спільно із сортами для інших аналогічних біозон;
- (69) для культур, які є малорентабельними або не вимагають значної науково-дослідної діяльності (наприклад, огірки), бюджет на програму селекції зазвичай є

найменшим, тоді як для селекційних програм високорентабельних культур (таких як тепличні помідори або солодкий перець) бюджет може досягати значно вищих показників.

- (70)Протягом останніх 3 років українська влада зробила значний крок до приведення українських регуляторних вимог у сфері реєстрації та сертифікації насіння у відповідність до правил та стандартів Європейської економічної зони, і така тенденція, найімовірніше, збережеться у майбутньому;
- (71)в Україні квоти та тарифи не є бар'єром на ринку реалізації насіння огірків, оскільки відсутні будь-які квоти, що можуть вплинути на імпорту насіння в Україну, а вплив тарифів є незначним.
- (72)Отже, за винятком дотримання певних адміністративних вимог, пов'язаних з випробовуванням та реєстрацією нових сортів насіння, не існує жодних інших перешкод для вступу на відповідний ринок.

6.1.5. ПЕРСПЕКТИВИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ НАСІННЯ ОГІРКІВ

За інформацією заявників:

- (73)український ринок реалізації насіння огірків зростає в звичайному темпі, та очікується, що ця тенденція триватиме. Такі фактори, як попит на органічну їжу, екологічність, нові пропозиції продукції, збільшують обсяг ринку насіння. Цей ринок є висококонкурентним з огляду на наявність значної кількості великих та дрібних гравців, що виробляють та реалізують насіння, і володіють провідними технологічними можливостями.
- (74)Більше того, очікується, що гармонізація українського законодавства зі стандартами ЄС зумовить зміну структури ринку, перетворивши бізнес із селекції, вирощування та реалізації насіння на один з найперспективніших у національному аграрному секторі, та підвищить конкурентний тиск від вітчизняних учасників ринку.
- (75)Оскільки більшість насіння огірків імпортується, з урахуванням прогнозу збільшення обсягу ринку, також очікується зростання імпорту насіння огірків.
- (76)Відповідно до інформації, наданої конкурентами, ринок насіння огірків характеризується стабільністю.
- (77)Отже, оскільки:
- (78)Група Bayer зосереджена на реалізації насіння огірків для вирощування у відкритому ґрунті;
- (79)Група Monsanto здійснює реалізацію насіння огірків як для вирощування у відкритому ґрунті, так і в утепленому ґрунті і парниках;
- (80)будь-яке насіння огірків може бути вирощене в будь-якому середовищі за умови дотримання необхідної базової температури, рівня вологості, світла і поживних речовин, можлива лише зміна вартості врожаю якщо сорт вирощений в іншому середовищі, ніж призначеному для нього;
- (81)насіння огірків, яке реалізують учасники концентрації, є взаємозамінним із насінням як вітчизняних, так і іноземних конкурентів;
- (82)існує значна конкуренція між сортами насіння огірків, що призводить до коливання часток на ринку насіння огірків у середньостроковий період часу (від трьох до п'яти років) залежно від уподобань споживачів;
- (83)існує значна кількість виробників насіння огірків (як іноземних, так і вітчизняних),
- (84)концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку насіння огірків.

6.2. РИНКИ СЕЛЕКТИВНИХ ТА НЕСЕЛЕКТИВНИХ ГЕРБІЦИДІВ

За інформацією заявників:

- (85) засоби захисту рослин сприяють зростанню рослин та підвищенню врожайності культур, зокрема, шляхом знищення та стримування бур'янів (гербіциди), знищення або стримування комах (інсектициди), захисту насіння при проростанні (протруйники насіння), контролю та посилення природного процесу росту рослин (регулятори росту рослин), протидіють раннім проявам стресу рослин та пригнічують шкідників і хвороби (інокулянти), шляхом профілактики або лікування грибкових захворювань (фунгіциди);
- (86) гербіциди поділяються на селективні та неселективні (невибіркові) у зв'язку з різним застосуванням та використанням;
- (87) неселективні (невибіркові) гербіциди є засобами для захисту сільськогосподарських культур, що використовуються для очищення поля від бур'янів після збору врожаю та до подальшої сівби. Селективні (вибіркові) гербіциди призначаються для знищення лише бур'янів і залишають неушкодженими посівну культуру, для якої вони застосовуються. Тому селективні та неселективні гербіциди не є взаємозамінними та можуть вважатися окремими категоріями;
- (88) отже, враховуючи сферу та об'єкт застосування, гербіциди (селективні та неселективні) не є взаємозамінними з іншими засобами захисту рослин, у тому числі з протруйниками насіння, регуляторами росту, фунгіцидами, інсектицидами, та інокулянтами, оскільки мають різну мету та методи застосування, діючу речовину, нормативи застосування, вимоги до здійснення реєстрації тощо. Взаємозамінність такої продукції можлива лише в межах певного сегменту за напрямом дії (наприклад, інсектициди) і лише за умови, що інший продукт має аналогічні показники біологічної ефективності і впливу на шкідників (бур'яни, хвороби).
- (89) В Україні Група Bayer та Група Monsanto здійснюють діяльність з реалізації гербіцидів (селективних та неселективних);
- (90) основними конкурентами учасників концентрації на загальнодержавних ринках гербіцидів (селективних, неселективних), зокрема, є: компанії «Syngenta», «BASF», «ADAMA» «DuPont de Nemours» та інші;
- (91) існує ціла низка «невеликих» гравців, присутніх на українських ринках реалізації гербіцидів (селективних, неселективних), які можуть чинити ефективний конкурентний тиск на основних гравців, наприклад:
- (92) товариство з обмеженою відповідальністю «АЛЬФА СМАРТ АГРО» (м. Київ, Україна);
- (93) товариство з обмеженою відповідальністю «АПК-СЕРВІС» (с. Новогорівка, Кіровоградська обл., Україна);
- (94) товариство з обмеженою відповідальністю «КОМПАНІЯ «УКРАВІТ» (м. Київ, Україна);
- (95) товариство з обмеженою відповідальністю «КОМПАНІЯ АГРОХІМІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ» (м. Київ, Україна);
- (96) товариство з обмеженою відповідальністю «НУФАРМ Україна» (м. Київ, Україна);
- (97) товариство з обмеженою відповідальністю «ХІМАГРОМАРКЕТИНГ (м. Київ, Україна).
- (98) Сукупна частка учасників концентрації на ринку селективних гербіцидів за підсумками 2014-2016 років становить *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків;
- (99) Сукупна частка учасників концентрації на ринку неселективних гербіцидів за підсумками 2014-2016 років становить *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків;

6.2.1. ЩОДО ОЦІНКИ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКАХ СЕЛЕКТИВНИХ ТА НЕСЕЛЕКТИВНИХ ГЕРБІЦИДІВ

- (100)Українські ринки реалізації засобів захисту рослин є імпортозалежними. Близько 85 агрохімічних компаній та суб'єктів господарювання здійснюють імпорт засобів захисту рослин в Україну. Також специфіка цих ринків зумовлена недостатнім виробництвом діючих речовин для засобів захисту рослин в Україні на сьогодні;
- (101)продукція Групи Bayer та Групи Monsanto представлена на ринках гербіцидів (селективних, неселективних), може бути взаємозамінною з аналогічною продукцією інших виробників за умови, що у складі такої продукції наявна аналогічна діюча речовина (речовини) або вона має схожий спектр контролю (однакова культура, до якої застосовується, захворювання тощо);
- (102)на території України здійснюється виробництво препаративних форм з імпортованих компонентів та фасування продуктів;
- (103)учасники концентрації не вбачають перешкод для виробництва засобів захисту рослин в Україні. Для прикладу, товариства з обмеженою відповідальністю «ФАБРИКА АГРОХІМКАТІВ» (м. Черкаси, Україна), «КОМПАНІЯ АГРОХІМІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ», «АГРОХІМКАТ», ФІРМА «АСТАРТА-КИЇВ» (усі – м. Київ, Україна), «ВАССМА КЕМІКАЛ», «УКРАГРОКОМ» (с. Голоківка, Олександрійський р-н, Кіровоградська обл., Україна), «НОПОСОН-АГРО» (Київська обл., Києво-Святошинський р-н, с. Петропавлівська Борщагівка), які виробляють десятки аналогів препаратів Групи Bayer та Групи Monsanto.
- (104)З погляду економії гербіциди (селективні, неселективні) можуть бути взаємозамінними з продукцією українських виробників, оскільки ціни на продукцію, вироблену українськими компаніями, значно нижчі порівняно з аналогічними продуктами, які пропонують учасники концентрації;
- (105)відповідно до інформації, наданої конкурентом, гербіциди (селективні, неселективні) учасників концентрації можуть бути взаємозамінними з аналогічною продукцією вітчизняного та іноземного походження.
- (106)*[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*
- (107)*[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*
- (108)Галузь захисту рослин представлена декількома великими міжнародними компаніями, які здійснюють дослідження та виробництво нових і більш ефективних продуктів, а також значною кількістю так званих виробників генериків, які не займаються значною дослідницько-виробничою діяльністю. Лише науково-дослідні компанії здатні інвестувати значні грошові кошти в дослідження та розробку нових діючих речовин. До таких великих науково-дослідних компаній належать «Syngenta», «Aventis», «BASF», «Bayer», «Dow/DuPont». Необхідно зазначити, що компанія «Monsanto» не належить до таких науково-дослідних компаній. Іншими компаніями, що також здійснюють наукові дослідження, є японські компанії «Suminoto Chemical», «Ishihara Sangyo Kaisha», «Mitsui Chemicals», «Nihon Nohyaku», «Kumiai»;
- (109)великі науково-дослідні компанії конкурують між собою насамперед шляхом проведення наукових досліджень і розробки нових запатентованих активних інгредієнтів, та продовження інноваційної діяльності стосовно непатентованих активних інгредієнтів (які в більшості випадків створюють самостійно) шляхом виведення нових формул або сумішей для поліпшення та розширення можливостей їх активних інгредієнтів для задоволення потреб фермерів;
- (110)Група Bayer перетворює перспективну пробну продукцію, отриману після дослідження, на продукцію, що реалізується споживачам Bayer. У сегменті засобів захисту рослин науково-дослідна діяльність скеровує розробку нових та наявних продуктів, як основу для їх реєстрації та технічного позиціонування на ринку України. В подальшому науково-дослідна діяльність підтримує захист та управління життєвим циклом такої продукції для задоволення потреб споживачів.

Науково-дослідна діяльність Групи Bayer в Україні також спрямована на надання технічної підтримки внутрішнім і зовнішнім клієнтам;

- (111) на відміну від науково-дослідних компаній, компанії-виробники генериків починають виробляти активні інгредієнти та формули тільки після завершення дії патента на оригінальний товар (і в дуже обмеженій кількості випадків виробляють активні інгредієнти на підставі ліцензійних угод з компаніями, що займаються дослідженням та розробкою). Компаніями-виробниками генериків, що діють на задіяних ринках в Україні, є «ADAMA Agricultural Solutions Ltd.», яка входить до складу Групи ChemChina, китайські компанії «China-Chemical» та «Zhendzhiang-Agrin», австралійські компанії «Nufarm Limited» та «Novozymes-Biologi», американські компанії «Chemtura», «ABM, Becker-Underwood», японські компанії «Arysta LifeScience Corporation» та «Nippon-Soda», датська компанія «Cheminova», російські компанії «Щёлково-Агрохим» і ЗАО «Август» та інші.
- (112) Виробництво та продаж комерційних активних інгредієнтів, які, в основному, є незапатентованою товарною продукцією, є відносно простими та можуть здійснюватися будь-якою агрохімічною компанією, що вже здійснює діяльність у сфері виробництва та продажу активних інгредієнтів та рецептурних препаратів, або новими компаніями, які виходять на ринок. Не існує жодних особливих бар'єрів для входу на ринок, оскільки продажі активних інгредієнтів здійснюються у всьому світі. Сировина, необхідна як для виробництва комерційних активних інгредієнтів, так і для виробництва рецептурної продукції, зокрема інертних та допоміжних інгредієнтів, є також легкодоступною завдяки існуванню численних постачальників сировини. Зокрема, велика кількість постачальників сировини є в Індії, Китаї та інших країнах Азії, тому нові компанії, що виходять на ринок, мають багато альтернативних варіантів джерел сировини. Немає необхідності у створенні особливої дистриб'юторської мережі або в отриманні патентів чи інших прав інтелектуальної власності, та не існує також жодних перешкод для доступу до споживачів.
- (113) *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*
- (114) Конкуренція на задіяних ринках змушує всіх гравців активно інвестувати в різні рекламні засоби з метою підтримки прихильності до свого бренду та/або підвищення обізнаності споживачів про нові продукти;
- (115) діяльність Групи Bayer з просування товару включає рекламу протягом щорічних Днів поля Bayer (Bayer Field Days), тренінгів, семінарів і конференцій, надання безкоштовних зразків та спеціалізованих журналів;
- (116) витрати Групи Monsanto на просування та рекламу товару не є фіксованими та змінюються щороку. Такі зміни обумовлюються, зокрема, представленням нової продукції на ринок, проведенням інформаційних кампаній, пов'язаних з ознайомленням споживачів (дистриб'юторів) з такими новими продуктами, їх споживчими характеристиками та якостями.
- (117) У той же час, для отримання конкурентних переваг виробники на задіяних ринках постійно зосереджуються на розробці нової продукції.
- (118) Протягом останніх років зросло споживання біологічних засобів захисту рослин, які можуть успішно використовуватися як окремо, так і в складі комплексної програми з боротьби зі шкідниками, у поєднанні зі звичайними хімічними засобами захисту рослин і як доповнення до дії хімічних препаратів;
- (119) біологічні засоби захисту рослин мають також додаткові переваги порівняно зі звичайними хімічними засобами, а саме: альтернативні способи дії, підвищення врожайності та якості врожаю, а також можливість контролювати рівні залишків пестицидів. Крім того, скорочення асортименту хімічних речовин в розробці через відсутність відкриття нових активних хімічних сполук є передумовами для швидкого зростання обсягів споживання біологічних засобів захисту рослин;

- (120) оскільки споживачі, політики та регулятори вважають біологічні засоби захисту рослин більш безпечною та екологічно чистою альтернативою, традиційні агрохімічні компанії зробили значні інвестиції у галузь біологічних засобів захисту рослин, у тому числі в розробку нових препаратів, у будівництво нових виробничих потужностей, а також у низку значних трансакцій з метою придбання активів (портфелів продукції) та компаній.
- (121) Враховуючи викладене вище, обсяги виробництва біологічних засобів захисту рослин зростатимуть. Однак малоімовірно, що у найближчі 5 – 10 років біологічні засоби захисту рослин замінять хімічні засоби захисту рослин. Залежно від потреб фермерів обидві групи будуть широко використовуватись.
- (122) Міжнародна асоціація виробників біологічних препаратів для боротьби зі шкідниками прогнозує, що ринок біопестицидів буде зростати завдяки тому, що біологічні продукти вважаються більш екологічно чистими.
- (123) Одночасно на ринках засобів захисту рослин відбувається укрупнення глобальних гравців цих ринків, у зв'язку з чим на ринку ЗЗР України може з'явитися кілька найбільших постачальників ЗЗР, зокрема гербіцидів (селективних та неселективних), це об'єднані компанії: «China National Agrochemical Corporation»/«Syngenta AG», «E.I. du Pont de Nemours and Company»/«The Dow Chemical Company» та заявлена «Bayer»/«Monsanto», що можуть на рівних конкурувати між собою, в тому числі в Україні.
- (124) Отже, наявність значної кількості виробників засобів захисту рослин, у тому числі й українських, та їх активна рекламна діяльність і постійне розширення асортименту продукції свідчать про існування конкуренції на ринках селективних та неселективних гербіцидів;
- (125) селективні та неселективні гербіциди, що реалізуються на території України учасниками концентрації, можуть бути взаємозамінними з аналогічною продукцією вітчизняного та іноземного виробництва;
- (126) на задіяних ринках відзначається значна влада покупця – дистриб'юторів;
- (127) очікується зростання імпорту селективних та неселективних гербіцидів;
- (128) відсутні значні адміністративні бар'єри на ринках селективних та неселективних гербіцидів.

6.2.2. УРІВНОВАЖУВАЛЬНІ ЧИННИКИ

За інформацією заявників:

- (129) ринкова влада покупця є одним з факторів, які підтримують жорстку конкуренцію на українському ринку засобів захисту рослин;
- (130) основними споживачами продукції Групи Bayer та Групи Monsanto на задіяних ринках є незалежні дистриб'ютори (оптові торговці), які контролюють понад *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків ринку засобів захисту рослин *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*.
- (131) Дистриб'ютори зазвичай купують широкий асортимент засобів захисту рослин у різних виробників та добре обізнані про джерела поставок на ринку. Враховуючи наявність на відповідних задіяних ринках великої кількості конкурентів та широкий вибір альтернативних джерел поставок, дистриб'ютори можуть відносно легко змінити постачальника, обравши того з них, який пропонує вигідніші ціни або умови. Зміна асортименту продукції або постачальника не потребує значних часових витрат та додаткових інвестицій від дистриб'ютора. Факторами, які все ж таки можуть вплинути на рішення дистриб'ютора щодо зміни постачальника, є стабільно висока якість та наявність запасів продукції;

- (132)з огляду на зазначене, переговорна сила, яку відповідний дистриб'ютор має по відношенню до Групи Bayer та/або Monsanto під час комерційних переговорів завдяки власним розмірам та комерційній привабливості, безумовно враховується та відповідно відображається в остаточних договірних умовах. Після здійснення концентрації таке співвідношення переговорних сил суттєво не зміниться. Це обумовлено тим, що відповідні задіяні ринки України залишаться висококонкурентними, з великою кількістю гравців – як міжнародних, так і українських компаній. На ринках присутні науково-дослідні компанії та компанії – виробники генериків, які постачають широкий асортимент засобів захисту рослин.
- (133) На рівні кінцевих споживачів бренд продукції не є ключовим визначальним фактором, порівняно з такими критеріями, як ефективність, безпечність та вартість продукту. Тому, якщо компанія – виробник підвищить ціни понад певну межу, такі споживачі миттєво відреагують. Вони також можуть замінити відповідну продукцію альтернативною (наприклад, генериками) або просто обрати для вирощування інший вид культури, який є менш вибагливим та вимагає менше засобів захисту;
- (134)дистриб'ютори також можуть впливати на рішення кінцевого споживача (виробників сільськогосподарської продукції) стосовно придбання тих або інших засобів захисту рослин, шляхом надання комплексних планів обприскування, в яких вони рекомендують найкраще поєднання продукції та передбачають використання засобів захисту рослин від різних постачальників, вважаючи, що це – найефективніший спосіб уникнути стійкості (резистентності) до продукції та забезпечити високий рівень урожаю.
- (135)Кінцеві споживачі у свою чергу є досить різноманітними – від великих агропромислових холдингів до малих і середніх фермерських господарств та підприємств.
- (136)Отже, на задіяних ринках відзначається значна влада покупця – дистриб'юторів.

6.2.3. ОПИС ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ВСТУП НА РИНОК СЕЛЕКТИВНИХ ТА НЕСЕЛЕКТИВНИХ ГЕРБІЦИДІВ

- (137)За інформацією, наданою конкурентом, основними бар'єрами входу є високі затрати для реклами; державна реєстрація нових препаратів з обов'язковим випробуванням, яке проводиться протягом 2 вегетаційних періодів, якщо препарат містить діючу речовину, що входить до складу вже зареєстрованого препарату того ж призначення і для тієї ж групи культур, строк випробування може бути скорочений до одного повного вегетаційного періоду.
- За інформацією заявників:
- (138)вартість випробувань та реєстрації нового продукту може сягати *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* для продукту, що містить нову діючу речовину, та *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*– для продукту, аналогу вже наявних на ринку. Тим не менш, як вбачається з обсягів реалізації на задіяних ринках в Україні, обсяг ринку суттєво переважає високі витрати для вступу на ринок.
- (139)Існують певні обмеження, зумовлені обмеженою платоспроможністю кінцевих споживачів (агропромислових холдингів, фермерів та підприємств) засобів захисту рослин, а також сезонним характером їх виручки. Ця обставина стає ще більш актуальною в період можливого впливу економічної кризи на різних учасників ланцюга поставки, включно з великими агропромисловими холдингами.

- (140) Чинним законодавством не передбачено сплату мита за експорт, антидемпінгові обмеження та/чи інше спеціальне мито на засоби захисту рослин.
- (141) Отже, за винятком витрат, пов'язаних з розробкою нової продукції, та певних регуляторних бар'єрів, що стосуються виведення на український ринок засобів захисту рослин, не існує інших перешкод для вступу на відповідні ринки.

6.2.4. ПЕРСПЕКТИВИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКІВ СЕЛЕКТИВНИХ ТА НЕСЕЛЕКТИВНИХ ГЕРБІЦИДІВ

За інформацією заявників:

- (142) очікується, що ринки засобів захисту рослин у цілому будуть зростати в обсязі у всьому світі у зв'язку з економічним і демографічним зростанням та обмеженістю орних земель, зміною клімату, стійкістю шкідників. Обсяги українських ринків засобів захисту рослин також будуть помірно збільшуватись протягом найближчих 3 – 5 років. Ринок гербіцидів є сформованим і очікуваний обсяг зростання становить близько одного відсотка;
- (143) Група Monsanto очікує, що потенційно на українському ринку гербіцидів може з'явитися більша кількість китайських виробників (які часто пропонують більш дешеві генерики);
- (144) з огляду на високі темпи зростання ринку учасники концентрації очікують, що в найближчому майбутньому на ринок вийде декілька нових суб'єктів господарювання: або шляхом придбання менших за розміром компаній, що спеціалізуються на дослідженнях біологічних засобів захисту рослин, або шляхом здійснення інвестицій у свої власні науково-дослідницькі підрозділи;
- (145) за інформацією, наданою конкурентом, основними тенденціями розвитку ринків селективних та неселективних гербіцидів є відмова від використання, зокрема, гербіцидів та збільшення частки виробництва біологічних препаратів; наслідування практики ЄС, щодо заборони використання певних препаратів гербіцидів;
- (146) останніми роками лояльність кінцевого споживача до бренду почала знижуватися і на першому плані постає питання дешевої ціни.
- (147) Відповідно до інформації, наданої державним підприємством «Черкаський НДІТЕХІМ» (лист від 25.04.2017 № 68/1-д, зареєстрований у Комітеті 28.04.2017 за № 8-24/4084): після 2012 року підприємство не проводило системного дослідження внутрішнього ринку гербіцидів, однак повідомляє, що кумулятивна частка імпорту гербіцидів (селективних, неселективних) виробництва Групи Monsanto та Групи Bayer в Україну у 2016 році у вартісному обрахуванні становить близько *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків, а тому об'єднання цих груп призведе до посилення концентрації внутрішнього ринку гербіцидів у контексті представництва зарубіжних компаній виробників і відповідно структурування ринку за препаративними формами їх пестицидів та іншої продукції для захисту рослин.
- (148) Враховуючи викладене, в майбутньому очікується вихід на ринки гербіцидів нових учасників ринку та збільшення виробництва біологічних препаратів, що зумовлено поступовим переходом до екологічних засобів захисту рослин.

6.2.5. ЗАУВАЖЕННЯ, НАДАНІ КОНКУРЕНТАМИ

- (149) За інформацією, наданою трьома конкурентами, зазначена концентрація може призвести до:
- (150) витіснення менших гравців з ринків селективних та неселективних гербіцидів;

- (151) посилення впливу на функціонування ринків селективних та неселективних гербіцидів, а саме зміниться комерційна стратегія Групи Bayer шляхом встановлення «хижких цін»;
- (152) зниження рівня конкуренції та зменшення можливості вибору на рівні дистриб'ютора та кінцевих споживачів-фермерів;
- (153) домінуючого становища новоствореної компанії у сфері розробок та досліджень, інновацій;
- (154) контролю аграрного виробництва на всіх етапах.

6.2.6. СПРОСТУВАННЯ УЧАСНИКІВ КОНЦЕНТРАЦІЇ НА ЗАУВАЖЕННЯ ВІД КОНКУРЕНТІВ

- (155) Здійснення концентрації не може призвести до витіснення менших гравців або обмеження їх можливості ефективно конкурувати на будь-якому із задіяних ринків в Україні у зв'язку з тим, що навіть невеликі гравці пропонують споживачам широкий асортимент продукції, що є взаємозамінною з продукцією Групи Bayer та Групи Monsanto з погляду споживчих та фізичних властивостей та рівня цін. За рахунок цього невеликі гравці можуть зберігати та навіть покращувати свої позиції на ринку, відіграючи частку у більших конкурентів. Є ціла низка прикладів, коли невеликі гравці істотно збільшували ринкові частки на ринках засобів захисту рослин.
- (156) Ціни на товари, що обертаються на задіяному ринку, встановлюються відповідно до конкурентних умов, що існують на ньому;
- (157) зниження рівня цін можливе лише за рахунок економічної ефективності. Внаслідок здійснення концентрації підвищиться економічна ефективність виробництва, що ймовірно посилить здатність і стимули «нової компанії» діяти про-конкурентно на користь кінцевих споживачів. Отже, певний відсоток економічних вигод, отриманих за рахунок здійснення концентрації, буде отриманий кінцевими споживачами на задіяних ринках. У результаті цього середні ринкові ціни на продукцію, що пропонуватиметься «ною компанією», можуть бути дещо знижені, що стане ще однією додатковою вигодою для кінцевих споживачів.
- (158) Учасники концентрації окремо чи разом з іншими учасниками ринку не володіють ринковою владою на будь-якому задіяному ринку України;
- (159) задіяні ринки є висококонкурентними та всі продавці (постачальники) постійно інвестують у збереження, оновлення та розширення свого портфолію, а також змушені активно інвестувати в різні рекламні заходи для того, щоб зберегти свою позицію на ринку та не втратити свою ринкову частку на користь конкурентів;
- (160) «нова компанія» продовжить зазнавати значного конкурентного тиску від цілої низки інших учасників ринків засобів захисту рослин та насіння, продукція яких за багатьма параметрами є аналогічною з продукцією Групи Bayer та Групи Monsanto;
- (161) об'єднані науково-дослідні можливості Групи Bayer та Групи Monsanto створять значний потенціал для впровадження інноваційних продуктів. Після здійснення концентрації «нова компанія» зможе більш ефективно задовольняти потреби кінцевих споживачів та використовуватиме синергію від поєднання науково-дослідних розробок Груп Bayer та Monsanto для подальшого вдосконалення продукції, яку пропонують учасники концентрації;
- (162) концентрація дозволить Групам Bayer та Monsanto продовжити ефективно конкурувати з компаніями «Syngenta/ChemChina» та «DOW/DuPont», які зможуть пропонувати більш комплексні та інноваційні рішення кінцевим споживачам;
- (163) Група Monsanto, а нещодавно і Група Bayer, також вступили на ринки цифрових рішень для сільського господарства, інвестуючи в науково-дослідну діяльність у цій сфері. Хоча обидва учасники концентрації розвиваються в цьому сегменті, їх моделі та стратегії розвитку кардинально відрізняються;

- (164) діяльність підрозділу, що входить до підрозділу Групи Bayer, сфокусована головним чином, на ключовому сегменті діяльності групи – сегменті засобів захисту рослин;
- (165) Група Monsanto розробляє модель «цифрової платформи», що може використовуватись іншими розробниками цифрових рішень для сільського господарства, які в подальшому пропонують такі цифрові рішення кінцевим споживачам. Платформа Групи Monsanto здійснює узагальнення, обробку та впорядкування агротехнічних даних;
- (166) *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*
- (167) Отже, враховуючи, що:
- (168) ринок біопестицидів зростатиме та на біологічні засоби захисту рослин буде припадати більше половини засобів захисту рослин у світі;
- (169) можливий вихід на ринки гербіцидів нових (китайських) учасників ринку;
- (170) існує значна влада покупця – дистриб'юторів;
- (171) селективні та неселективні гербіциди виробництва учасників концентрації можуть бути взаємозамінними з гербіцидами як вітчизняних, так і іноземних конкурентів;
- (172) потужний конкурентний тиск з боку компаній-виробників генериків,
- (173) концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринках селективних та неселективних гербіцидів.

7. ВЕРТИКАЛЬНІ ЕФЕКТИ КОНЦЕНТРАЦІЇ

7.1. За інформацією заявників:

- (174) діяльність Групи Bayer та Групи Monsanto є значною мірою взаємодоповнювальною та призводить до виникнення як горизонтальних (як описано вище), так і до вертикальних суміщень, оскільки засоби захисту рослин (інсектициди, фунгіциди, протруйники насіння, регулятори росту рослин), які реалізує Група Bayer в Україні на цих ринках, використовуються для обробки певних сортів насіння, реалізацію яких здійснює Група Monsanto;
- (175) Протягом 2015 – 2016 років між учасниками концентрації існували відносини *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*
- (176) На цей час в Україні вертикальне суміщення діяльності Групи Bayer та Групи Monsanto існує на ринках:
- (177) засобів захисту рослин (а саме: фунгіцидів, інсектицидів, протруйників насіння, регуляторів росту рослин);
- (178) насіння (кукурудзи, пшениці, олійного ріпаку, капусти, моркви, огірків, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів, кавунів, бобів, броколі, гороху, цвітної капусти, дині, редиски, солодкої кукурудзи).
- (179) Частки Групи Bayer на ринках інсектицидів, фунгіцидів, протруйників насіння, регуляторів росту рослин та інокулянтів за підсумками 2015 та 9 місяців 2016 року становлять *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків залежно від року та ринку;
- (180) сукупні частки учасників концентрації на ринках олійного ріпаку, капусти, моркви, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів та кавуна за підсумками 2014-2015 років та трьох кварталів 2016 року становлять *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків щодо кожного ринку та в кожному році окремо, крім ринку насіння огірків;
- (181) частка Групи Monsanto на ринку насіння кукурудзи за підсумками 2014-2015 років та трьох кварталів 2016 року становить *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків залежно від року.

- (182)ЗЗР, які Група Bayer пропонує в Україні, можна використовувати для насіння кукурудзи та ріпаку Групи Monsanto. Група Monsanto у свою чергу не пропонує в Україні ЗЗР, які можна використовувати для насіння, яке Група Bayer реалізує в Україні. *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*.
- (183)усі протруйники насіння, які незалежні фермерські господарства можуть використовувати для обробки насіння кукурудзи Групи Monsanto, придбаються фермерськими господарствами на власний розсуд;
- (184)в Україні відсутні компанії – виробники, які придбають виключно ЗЗР, які виробляють учасники концентрації та які можуть опинитись у не вигідному становищі, якщо нова компанія вирішить обмежити їх доступ до придбання таких ЗЗР;
- (185)при цьому більшу частину продажів протруйників насіння Групи Bayer здійснюють великі дистриб'ютори; обсяги реалізації безпосередньо іншим виробникам ЗЗР (що виступають як споживачі) та/або насінневим компаніям є незначними та мають несистематичний характер;
- (186)*[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*
- (187)Як правило, дистриб'ютори спеціалізуються на реалізації однієї категорії продукції (для прикладу, тільки ЗЗР або тільки насіння овочів), і лише декілька з них *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* пропонують широке портфоліо ЗЗР та насіння. Однак, незалежно від спеціалізації, всі дистриб'ютори прагнуть урізноманітнити власне портфоліо за рахунок продукції різних виробників.
- (188)Найбільшими дистриб'юторами (споживачами) учасників концентрації як на ринку ЗЗР, так і на ринку насіння сільськогосподарських культур і овочів за підсумками 2014 – 2016 років є: *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*.
- (189)Частки споживання зазначеними дистриб'юторами ЗЗР та насіння сільськогосподарських культур і овочів, вироблених учасниками концентрації, за підсумками 2014 – 2016 років коливаються в межах *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків залежно від року та ринку, від загального обсягу виробленої продукції учасниками концентрації.

Відповідно до інформації заявників:

- (190)наявність оптових продавців і великих дистриб'юторів, які виступають, з одного боку, та безпосередніх споживачів учасників ринку (виробників), з іншого, стримує можливість будь-яких обмежень від виробників ЗЗР;
- (191)жоден з товарів, які реалізують учасники концентрації на задіяних ринках в Україні, не розглядається з погляду споживачів (оптових продавців та дистриб'юторів) як товар обов'язкового асортименту. Навпаки, споживачі розглядають такі товари як продукти, що можуть бути легко замінені продукцією іншого виробника. Споживачі володіють значною владою покупця, внаслідок чого продукція, яку реалізують Група Bayer і Група Monsanto на кожному задіяному ринку, сумісна з продукцією інших виробників і є взаємозамінною;
- (192)оптові продавці і великі дистриб'ютори для кінцевих споживачів, які шукають комплексні рішення, завжди готові запропонувати широкий асортимент продукції від різних виробників *[така інформація підтверджується відповідями дистриб'ютора]*;
- (193)безпосередні продажі насінневим компаніям обмежені та існує велика кількість конкурентів, що пропонують альтернативні можливості для зміни постачальників. Отже, будь-яка гіпотетична стратегія Групи Bayer або Групи Monsanto стосовно обмеження конкуренції і/або обмеження споживачів може бути легко нівельована, оскільки їх конкуренти зможуть легко перейти на альтернативне джерело постачання для заміни спірної продукції.

7.2. Відповідно до інформації конкурентів:

- (194) зазначена концентрація буде мати вплив на ринок засобів захисту рослин, оскільки учасники концентрації будуть мати широке портфоліо препаратів;
- (195) кінцеві споживачі більш схильні до препаратів компаній, що надають супутні послуги до і після здійснення покупки. Крім того, часто перевага виявляється у виробників, що мають у портфоліо повний спектр продукції для захисту тієї чи іншої культури;
- (196) об'єднання двох великих міжнародних компаній може мати суттєвий вплив на загальний ринок в Україні, оскільки зазначене об'єднання дозволяє робити пакетні продажі насіння сільськогосподарських культур та засобів захисту рослин;
- (197) учасники концентрації будуть намагатися використати можливості продажу не тільки гербіцидів (селективних, неселективних), протруйників насіння, регуляторів росту та інокулянтів, а й насіння кінцевим споживачам за спеціальними умовами, тобто надаватимуть додаткові знижки у разі придбання пакета/комбінації продукту, що значно зменшить можливості для інших компаній конкурентів на цих ринках;
- (198) нова компанія, яка утвориться в результаті здійснення концентрації, буде діяти на різних рівнях виробничо-збутового ланцюжка на багатьох ринках, що створює ризик витіснення конкурентів щодо певної сировини, матеріалів і споживачів;
- (199) концентрація призведе до суттєвого збільшення влади постачальника «нової компанії» у відносинах з дистрибуційними компаніями, які займаються розповсюдженням продукції, що зменшить роль наявних каналів дистрибуції та створить суттєвий ризик витіснення інших виробників насіння та засобів захисту рослин з каналів дистрибуції.

7.3. У той же час заявники надали такі спростування щодо зауважень учасників ринків:

- (200) наявність на задіяних ринках великих дистриб'юторів, що діють як посередники між виробниками засобів захисту рослин та кінцевими споживачами, загалом обмежує можливість виробників нав'язувати пакет продукції. Для тих кінцевих споживачів, яким необхідні комплексні рішення, дистриб'ютори завжди можуть запропонувати максимально повний пакет продукції різних виробників на найбільш конкурентних умовах. У будь-якому випадку покупці засобів захисту рослин та насіння уважно оцінюють та вивчають доступні на ринку пропозиції продукції, зважаючи при цьому цілу низку факторів (ефективність, безпечність продукції, ціну тощо). Вони, очевидно, не оберуть нав'язану у пакеті продукцію лише через те, що вона включена виробником до комерційної пропозиції.
- (201) Більшість гравців на задіяних ринках вже пропонують широке портфоліо продукції та мають у своєму арсеналі ефективні бізнес-стратегії на випадок, якщо учасники концентрації намагатимуться пропонувати пакет/комбінацію своєї продукції. Основні конкуренти на задіяних ринках можуть пропонувати найширший асортимент продукції, що включає як засоби захисту рослин, так і насіння різних видів культур.
- (202) Для індустрії засобів захисту рослин характерна наявність невеликої кількості великих міжнародних компаній, які здійснюють науково-дослідну діяльність та розробляють інноваційну та більш ефективну продукцію, а також цілої низки менших компаній – так званих «виробників генериків», які не ведуть активну науково-дослідну діяльність. До великих науково-дослідних компаній належать: «Syngenta», «BASF», «Bayer», «Dow/DuPont» та «Monsanto». За останні кілька років спостерігається тенденція до консолідації цих компаній на ринку;
- (203) концентрація дозволить Групам Bayer та Monsanto продовжити ефективно конкурувати з компаніями «Syngenta/ChemChina» та «DOW/DuPont», які зможуть пропонувати більш комплексні та інноваційні рішення кінцевим споживачам;
- (204) Група Monsanto, а нещодавно і Група Bayer, також вступили на ринки цифрових рішень для сільського господарства, інвестуючи в науково-дослідну діяльність у цій

- сфері. Хоча обидва учасники концентрації розвиваються в цьому сегменті, їх моделі та стратегії розвитку кардинально відрізняються;
- (205) діяльність підрозділу Digital Farming, що входить до підрозділу Bayer Crop Science, сфокусована, головним чином, у сегменті засобів захисту рослин. Рішення, які пропонує підрозділ Bayer Digital Farming, мають на меті сприяти підвищенню обсягів продажів засобів захисту рослин виробництва Групи Bayer.
- (206) Враховуючи велику кількість учасників ринків цифрових рішень для сільського господарства, а також високу ймовірність входу на ринки нових гравців (у тому числі тих, які до цього не були присутні в агрохімічному секторі), не існує жодних обґрунтованих підстав вважати, що об'єднання цифрових рішень для сільського господарства Групи Bayer та Групи Monsanto може привести до обмеження, усунення або недопущення конкуренції у цьому сегменті, у тому числі в Україні.
- (207) Дистриб'ютори мають значну владу покупця, тому можуть порівнювати пропозиції різних виробників засобів захисту рослин, обираючи найбільш вигідні з них, та встановлювати під час переговорів більш вигідні для себе умови поставки товарів. Враховуючи розмір таких споживачів, переговорна сила Групи Bayer і Групи Monsanto по відношенню до них не є дуже значною, і після здійснення концентрації вона не зазнає істотних змін.
- (208) Це обумовлено тим, що дистриб'ютори добре обізнані про наявні на задіяних ринках канали постачання, і зміна асортименту продукції одного постачальника чи зміна самого постачальника не займає багато часу та не вимагає від дистриб'ютора додаткових інвестицій. Зазвичай дистриб'ютори мають диверсифіковане портфоліо продукції від різних виробників засобів захисту рослин під цілою низкою брендів, тому закупають засоби захисту рослин у різних виробників.
- (209) Для дистриб'юторів та їх бізнесу важливою та навіть необхідною є наявність максимально широкого асортименту продукції та можливість пропонувати своїм клієнтами продукцію під різними брендами від різних виробників. Дистриб'ютори зазвичай не орієнтуються на продукцію одного конкретного виробника та прагнуть не бути залежними в поставках від одного або декількох виробників. Навпаки, дистриб'ютори зацікавлені включити до свого портфоліо якомога більше продукції від різних виробників, щоб не втратити навіть частину своєї влади на ринку та можливість впливати таким чином на виробників. Дистриб'ютори намагаються варіювати і змінювати відсоток продукції того чи іншого виробника у своєму портфоліо, обираючи взаємозамінні та подібні товари.
- (210) Проте, відповідно до інформації про сукупні частки продукції учасників концентрації у споживанні таких дистриб'юторів, як:
- (211) *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* – на ринках насіння сільськогосподарських культур коливається в межах *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків (залежно від виду насіння) та на ринках гербіцидів становить *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків;
- (212) *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* – на ринках насіння сільськогосподарських культур коливається в межах *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків та на ринках гербіцидів становить *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків;
- (213) *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* – на ринках насіння сільськогосподарських культур коливається в межах *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків (залежно від виду насіння) та на ринках гербіцидів становить близько *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків;

- (214)крім того, Група Bayer через зазначених дистриб'юторів реалізовувала інші види засобів захисту рослин із частками у споживанні від *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків (залежно від виду ЗЗР).
- (215)При цьому *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* входять до трійки найбільших дистриб'юторів, які контролюють близько *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків ринку дистрибуції засобів захисту рослин.
- (216)Отже, враховуючи:
- (217)*[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*
- (218)суттєву сукупну частку (близько *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]* відсотків) у споживанні найбільших дистриб'юторів на задіяних ринках,
- (219)існує ймовірність встановлення певних договірних відносин із великими дистриб'юторами, що може зумовити спотворення конкуренції на задіяних ринках шляхом обмеження доступу на ринок дистрибуції засобів захисту рослин і насіння сільськогосподарських культур та овочів конкурентів учасників концентрації.

8. ПОЗИТИВНИЙ ЕФЕКТ ВІД ЗДІЙСНЕННЯ ЗАПЛАНОВАНОЇ КОНЦЕНТРАЦІЇ

За інформацією заявників:

- (220)у глобальному масштабі діяльність учасників концентрації є надзвичайно взаємодоповнювальною не лише в контексті наявного портфолію продукції, але і в контексті їх географічної присутності, оскільки діяльність Групи Monsanto зосереджена переважно в Північній Америці, тоді як діяльність Група Bayer майже рівномірно розподілена між Європою, Середнім Сходом, Африкою, Північною та Південною Америкою.
- (221)Об'єднаний бізнес отримає переваги за рахунок поєднання провідної позиції Групи Monsanto у сегменті насіння і біотехнологічної продукції зі значним асортиментом засобів захисту рослин Групи Bayer, що мають широкий діапазон застосування для різних культур у всіх ключових регіонах світу. За рахунок такого поєднання виробники сільськогосподарської продукції отримають переваги від розширення спектру рішень, що здатні задовольнити їх поточні та майбутні потреби, у тому числі від вдосконалення рішень у сегменті насіння та біотехнологічної продукції, цифрового сільського господарства та захисту рослин.
- (222)У середньостроковій і довгостроковій перспективі об'єднаний бізнес зможе прискорити впровадження інновацій і надати споживачам покращені рішення та оптимальний набір продукції на підставі аналітичної агрономічної оцінки, яка підтримується технологією цифрового фермерства.
- (223)Концентрація сприятиме зростанню, інноваціям та стабільності виробництва продуктів харчування в усьому світі і матиме позитивний вплив на глобальні поставки продуктів харчування та їх якість.
- (224)Враховуючи, що задіяні товарні ринки є висококонкурентними, концентрація не призведе до створення нової монополії або посилення впливу на будь-якому регіональному чи національному товарному ринку України. Не очікується будь-яких негативних змін в якості та властивостях товарів і/або послуг на будь-яких регіональних або національних товарних ринках України.

9. АНАЛІЗ МОЖЛИВИХ АНТИКОНКУРЕНТНИХ НАСЛІДКІВ КОНЦЕНТРАЦІЇ

9.1. Щодо координаційних наслідків концентрації:

За інформацією заявників:

- (225)ринки насіння огірків та гербіцидів (селективних та неселективних) є непрозорими з погляду цін конкурентів, їх потужностей та комерційних умов роботи. Зокрема, незважаючи на можливість отримання інформації про обсяги продажів учасників задіяних ринків у вартісному та натуральному виразах з різних аналітичних звітів (наприклад, Клеффманн, Compass Lexecon), такі дані ґрунтуються на обсягах споживання та не відображають фактичних цін реалізації та інформації про виробничі потужності учасників ринку. Такі показники розраховуються незалежними аналітичними агентствами шляхом опитування кінцевих споживачів про продукцію, яку вони використовували. Підсумки за результатами таких опитувань підбиваються щорічно до кінця сільськогосподарського року, отже, не є фактичним обсягом продажів у вартісному та натуральному виразах та не відображають виробничих потужностей учасників ринку. Крім того, угоди зі споживачами (оптовими продавцями і дистриб'юторами) укладаються індивідуально, тобто інші продавці (постачальники) не проінформовані про ціни та комерційні умови таких угод;
- (226)наявний значний конкурентний тиск (присутність великої кількості малих конкурентів, здатних витримати конкуренцію з більшими учасниками ринку та збільшити свої частки);
- (227)завичай кінцеві споживачі купують продукцію у різних постачальників, оскільки потребують декілька різних засобів для різних культур і/або купують насіння різних культур, що можуть змінюватись з року в рік. Тому розподіл кінцевих споживачів між постачальниками є малоюмовірним;
- (228)задіяні ринки не характеризуються будь-якими структурними зв'язками (для прикладу, перехресним володінням акціями чи участю в спільному підприємстві) між учасниками.

9.2. Наслідки конгломератного злиття

За інформацією заявників:

- (229)«Нова компанія» не матиме можливості реалізувати стратегію щодо обмеження насінневих компаній в сегменті постачання ЗЗР. Така стратегія могла б бути успішною лише за умови, що для споживача є необхідним мати доступ до певного ЗЗР, що виробляють Група Bayer та/або Група Monsanto. Це, очевидно, не стосується ЗЗР, які пропонують Група Bayer та Група Monsanto (в Україні та у світі), оскільки такі ЗЗР не є унікальними і/або незамінними порівняно з продукцією будь-якого їх конкурента. Ринки ЗЗР характеризуються високим ступенем конкуренції, оскільки на них присутня значна кількість інших гравців (великих науково-дослідних компаній та компаній – виробників генериків). Відповідно споживачі не розглядають жодний із ЗЗР учасників концентрації як незамінний;
- (230)учасники концентрації не мають стимулів реалізувати будь-яку стратегію стосовно обмеження конкуренції через низькі бар'єри для вступу та значну кількість конкурентів на ринках ЗЗР, споживачі можуть легко змінити виробника ЗЗР.
- (231)Якщо після здійснення концентрації Група Bayer та Група Monsanto приймуть рішення закуповувати ЗЗР лише одна в одній, конкуренти учасників концентрації не опиняться в не вигідному становищі з огляду на таке:
- (232)для реалізації стратегії з обмеження споживачів, нова компанія повинна (а) займати монопольне (домінуюче) становище на задіяному ринку та (б) не зазнавати значної конкуренції від інших (у тому числі потенційних) гравців на ринку – для того, щоб мати змогу або фактично здійснювати конкурентний тиск на своїх реальних або потенційних конкурентів для посилення свого впливу на ринок або підтримання ринкової влади. Така ситуація неможлива у цьому випадку, оскільки після здійснення заявленої концентрації, нова компанія не матиме значної ринкової влади на жодному із задіяних ринків. Це обумовлено значним конкурентним тиском на учасників концентрації, який здійснюється іншими гравцями на кожному із задіяних ринків.

Така жорстка конкуренція залишиться на задіяних ринках і після здійснення концентрації.

(233) Жоден з видів продукції, яку реалізують учасники концентрації на задіяних ринках в Україні, не розглядається споживачами (оптовими продавцями та дистриб'юторами) як товар «обов'язкового асортименту».

(234) *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*

(235) *[інформація визначена заявниками як інформація з обмеженим доступом]*

(236) існує ризик координування діяльності учасників концентрації та дистриб'юторів на задіяних ринках, наслідком якого може бути обмеження доступу на ринок дистрибуції засобів захисту рослин та насіння сільськогосподарських культур і овочів конкурентів учасників концентрації.

10. ВИСНОВКИ

10.1. Щодо ринку селективних та неселективних гербіцидів

(237) Враховуючи, що:

(238) рівень конкуренції на ринках селективних та неселективних гербіцидів в Україні учасники ринку оцінюють як високий;

(239) наявність великих конкурентів на вказаних ринках;

(240) на задіяних ринках відзначається значна влада покупця – дистриб'юторів;

(241) відсутні значні адміністративні бар'єри на ринках селективних та неселективних гербіцидів,

(242) заявлена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринках селективних та неселективних гербіцидів.

10.2. Щодо ринку насіння огірків

(243) Враховуючи, що:

(244) на ринку насіння представлена значна кількість виробників (резидентів та нерезидентів України);

(245) існує конкуренція між різними сортами насіння огірків, що призводить до істотного коливання частки в середньостроковий період часу (від трьох до п'яти років) залежно від вподобань споживачів;

(246) ринок є відкритим для входу/виходу нових учасників та не існує значних адміністративних бар'єрів для імпорту продукції,

(247) за таких умов концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на товарних ринках України.

10.3. Щодо вертикальних ефектів концентрації

(248) Враховуючи:

(249) значні частки учасників концентрації на ринках засобів захисту рослин і певного насіння сільськогосподарських культур, овочів;

(250) вертикальне суміщення ринків, за рахунок оброблення деякими засобами захисту рослин (протруйниками насіння, інокулянтами) такого насіння перед його реалізацією;

(251) співпрацю через дистриб'юторів, які діють як на ринку реалізації засобів захисту рослин, так і на ринку реалізації насіння сільськогосподарських культур і овочів,

(252) існує ймовірність, що такі вертикальні суміщення внаслідок здійснення концентрації можуть зумовити спотворення конкуренції шляхом обмеження доступу на ринок дистрибуції засобів захисту рослин та насіння сільськогосподарських культур і овочів інших виробників таких товарів.

(253) Отже, враховуючи можливість виникнення негативних наслідків у відносинах з компаніями – дистриб'юторами, які здійснюють діяльність з розповсюдження засобів

захисту рослин та насіння сільськогосподарських культур та овочів, у зв'язку з можливим ризиком витіснення інших виробників насіння та засобів захисту рослин з наявних каналів дистрибуції, здійснення концентрації має бути обумовлене вимогами, дотримання яких усуватиме негативний вплив концентрації на конкуренцію.

- (254) Листом від 15.08.2017 № 1716 (zareєстрованим у Комітеті 16.08.2017 за № 8-01/698-кі) уповноважений представник компанії «Bayer Aktiengesellschaft» повідомив Антимонопольний комітет України, що компанія «Bayer Aktiengesellschaft» готова взяти на себе зобов'язання, що усуватиме можливий негативний вплив концентрації на конкуренцію на ринках засобів захисту рослин та насіння сільськогосподарських культур та овочів, а саме:
- (255) з метою усунення потенційних наслідків негативного впливу концентрації на конкуренцію, учасники концентрації зобов'язуються:
- (256) не створювати неправомірних перешкод для доступу на українські ринки дистрибуції засобів захисту рослин (гербіцидів, фунгіцидів, інсектицидів, протруйників насіння та інокулянтів) і насіння сільськогосподарських культур та овочів (кукурудзи, пшениці, олійного ріпаку, капусти, моркви, огірків, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів, кавунів, бобів, броколі, гороху, цвітної капусти, дині, редиски, солодкої кукурудзи) чи усунення з українських ринків засобів захисту рослин та насіння сільськогосподарських культур та овочів суб'єктів господарювання – резидентів чи нерезидентів України – продавців/виробників засобів захисту рослин та насіння сільськогосподарських культур і овочів.
- (257) З метою здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, запобігання, виявлення і припинення порушень цього законодавства на українських ринках дистрибуції засобів захисту рослин (гербіцидів, фунгіцидів, інсектицидів, протруйників насіння та інокулянтів) та насіння сільськогосподарських культур та овочів (кукурудзи, пшениці, олійного ріпаку, капусти, моркви, огірків, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів, кавунів, бобів, броколі, гороху, цвітної капусти, дині, редиски, солодкої кукурудзи), компанія «Bayer Aktiengesellschaft» зобов'язується:
- (258) протягом трьох років, починаючи з наступного року після здійснення концентрації, один раз на рік, але в будь-якому разі не пізніше 20 числа другого місяця календарного року, надавати Антимонопольному комітету України копії договорів щодо дистрибуції, які є та/або були чинні протягом звітного періоду, з усіма відповідними додатками, що є невід'ємною частиною договорів, укладених суб'єктами господарювання, пов'язаними відносинами контролю з компанією «Bayer Aktiengesellschaft», із дистриб'юторами щодо дистрибуції на українських ринках засобів захисту рослин (гербіцидів, фунгіцидів, інсектицидів, протруйників насіння та інокулянтів) і насіння сільськогосподарських культур та овочів (кукурудзи, пшениці, олійного ріпаку, капусти, моркви, огірків, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів, кавунів, бобів, броколі, гороху, цвітної капусти, дині, редиски, солодкої кукурудзи).
- (259) Договори щодо дистрибуції означає усі укладені та підписані договори купівлі-продажу, договори поставки та/або інші господарські договори (включно з усіма додатками, доповненнями, додатковими угодами тощо), які передбачають перехід права власності на засоби захисту рослин (гербіциди, фунгіциди, інсектициди, протруйники насіння та інокулянти) та/або насіння сільськогосподарських культур та/або насіння овочів (кукурудзи, пшениці, олійного ріпаку, капусти, моркви, огірків, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів, кавунів, бобів, броколі, гороху, цвітної капусти, дині, редиски, солодкої кукурудзи), що укладені між будь-якими суб'єктами господарювання, пов'язаними відносинами контролю з компанією Bayer Aktiengesellschaft (з однієї сторони) та будь-яким суб'єктом господарювання (з

іншої сторони) з метою подальшої реалізації зазначеної продукції іншим суб'єктам господарювання, не пов'язаним з ними відносинами контролю. У випадках, коли другою стороною такого договору є кінцевий споживач зазначеної продукції, зобов'язання не поширюються на реалізацію продукції кінцевому споживачу, і зобов'язання щодо надання копій договорів не поширюються на такі договори з кінцевими споживачами.

(260) Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 25 і 31 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та підпунктом 1 пункту 9 розділу XII Положення про порядок подання та розгляду заяв про попереднє отримання дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію суб'єктів господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 лютого 2002 року № 33-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 березня 2002 року за № 284/6572 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 21.06.2016 № 14-рп), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Надати дозвіл компанії «Bayer Aktiengesellschaft» (м. Леверкузен, Німеччина) на набуття контролю над компанією «Monsanto Company» (м. Вілмінгтон, США).

2. З метою усунення можливих негативних наслідків впливу концентрації на конкуренцію зобов'язати учасників концентрації:

не створювати перешкод доступу на ринки дистрибуції засобів захисту рослин (гербіцидів, фунгіцидів, інсектицидів, протруйників насіння та інокулянтів) і насіння сільськогосподарських культур та овочів (кукурудзи, пшениці, олійного ріпаку, капусти, моркви, огірків, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів, кавунів, бобів, броколі, гороху, цвітної капусти, дині, редиски, солодкої кукурудзи) чи усунення з ринків засобів захисту рослин та насіння сільськогосподарських культур та овочів суб'єктів господарювання – резидентів чи нерезидентів України – продавців/виробників засобів захисту рослин та насіння сільськогосподарських культур та овочів.

З метою здійснення контролю за дотриманням виконання зобов'язань зобов'язати компанію «Bayer Aktiengesellschaft»:

протягом трьох років, починаючи з наступного року після здійснення концентрації, один раз на рік, але в будь-якому разі не пізніше 20 числа другого місяця календарного року, надавати Антимонопольному комітету України копії усіх договорів щодо дистрибуції, які є та/або були чинні протягом звітного періоду, з усіма відповідними додатками, що є невід'ємною частиною договорів, укладених суб'єктами господарювання, пов'язаними відносинами контролю з компанією «Bayer Aktiengesellschaft», із дистриб'юторами щодо дистрибуції на українських ринках засобів захисту рослин (гербіцидів, фунгіцидів, інсектицидів, протруйників насіння та інокулянтів) і насіння сільськогосподарських культур та овочів (кукурудзи, пшениці, олійного ріпаку, капусти, моркви, огірків, баклажанів, салату латук, цибулі, перцю, кабачків, томатів, кавунів, бобів, броколі, гороху, цвітної капусти, дині, редиски, солодкої кукурудзи).

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬСВ